ကဏ္ဍပေါင်းစုံပါဝင်သောအမျိုးသားအာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ငါးနှစ်စီမံကိန်း (MS-NPAN)

ဒေါက်တာလွင်မာလှိုင်
M.B.,B.S, MPH, PhD (Nutrition)
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး (အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်သုတေသနဌာနခွဲ)
ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

28th Nov 2019 (Thursday)

Loikaw, Kayah Statew

တင်ပြဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာများ

- မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိအာဟာရအခြေအနေ
- အာဟာရချို့တဲ့မှုများကိုဖြစ်စေသော အကြောင်းရင်းခံများ (Conceptual Framework of undernutrition)
- ကဏ္ဍပေါင်းစုံပါဝင်သောအမျိုးသားအာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ငါးနှစ်စီမံကိန်း (MS-NPAN)
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်တွင် MS-NPAN ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်း

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် အိမ်ထောင်စုအဆင့်တွင် အစာအုပ်စုစုံလင်စွာစားသုံးမှု အခြေအနေ

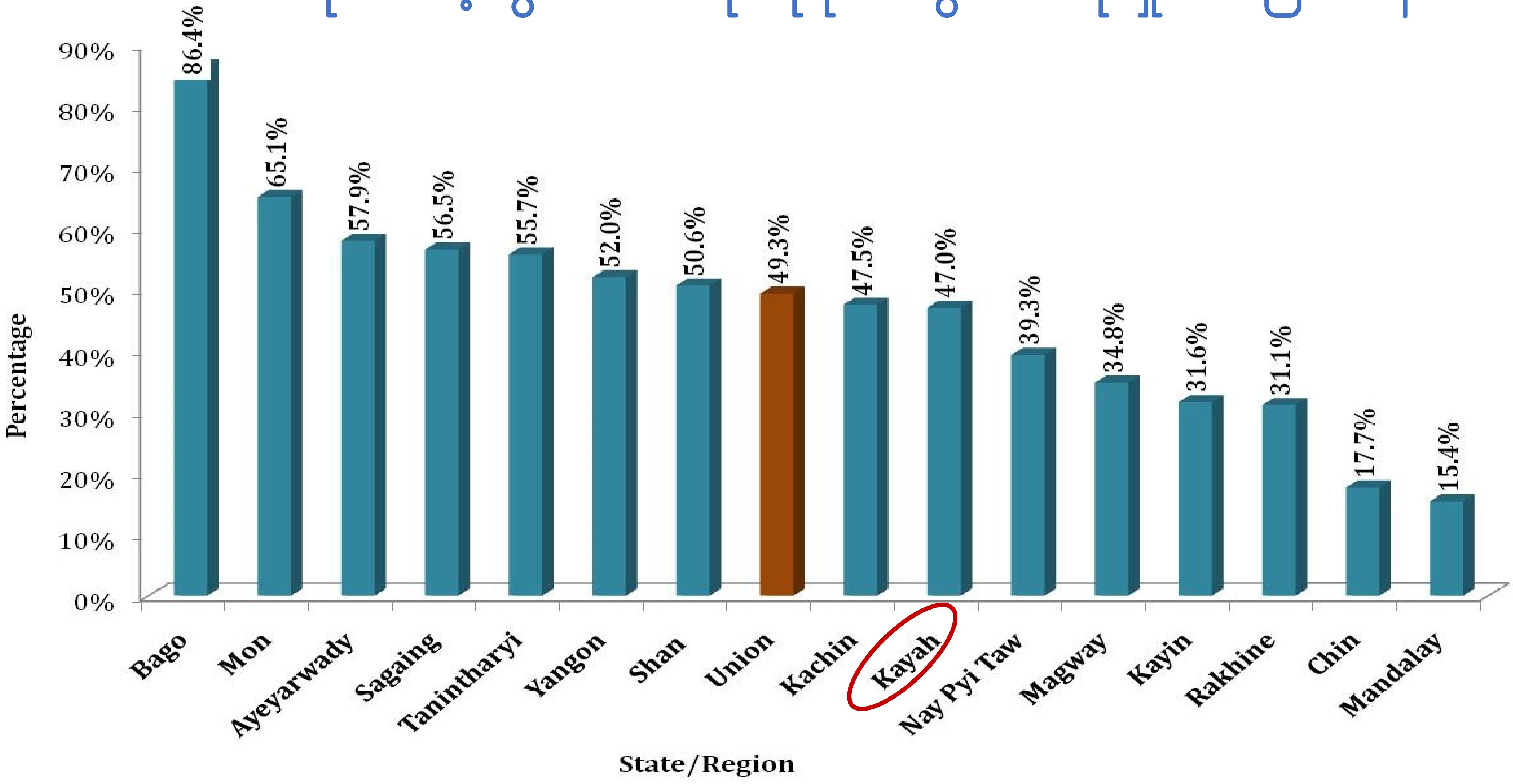

Source: မြန်မာနိုင်ငံအဏာဟာရနှင့်အစာစားသုံးမှုအခြေအနေလေ့လာရေးစစ်တမ်း (၂၀၁၇-၂၀၁၈)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်
အိမ်ထောင်စုအဆင့်တွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု အခြေအနေ

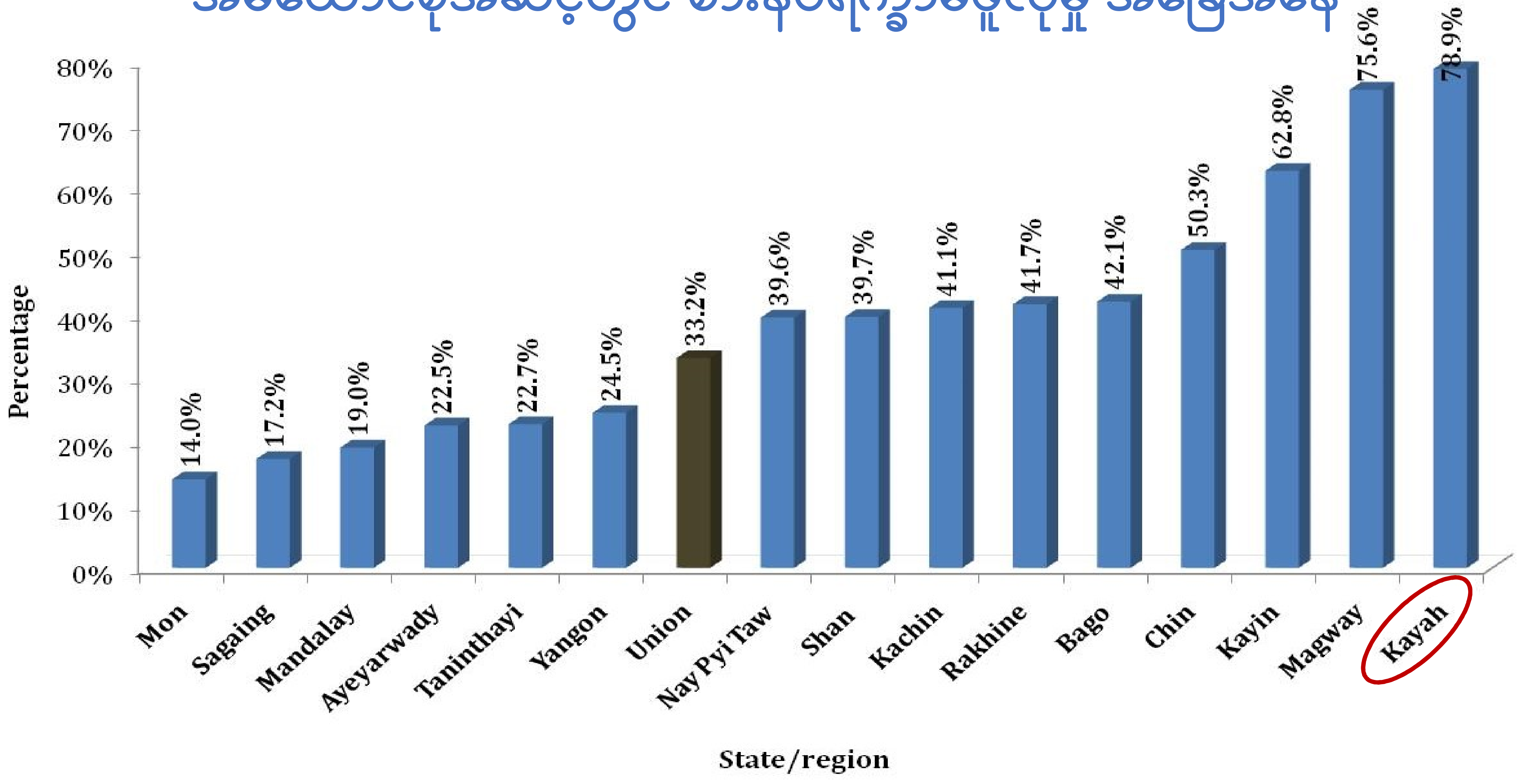

Source: မြန်မာနိုင်ငံအဏုအာဟာရနှင့်အစာစားသုံးမှုအခြေအနေလေ့လာရေးစစ်တမ်း (၂၀၁၇–၂၀၁၈)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်
အသက် ၆-လမှ ၅-နှစ်အောက်ကလေးများတွင် ပုညှက်မှုနှုန်း

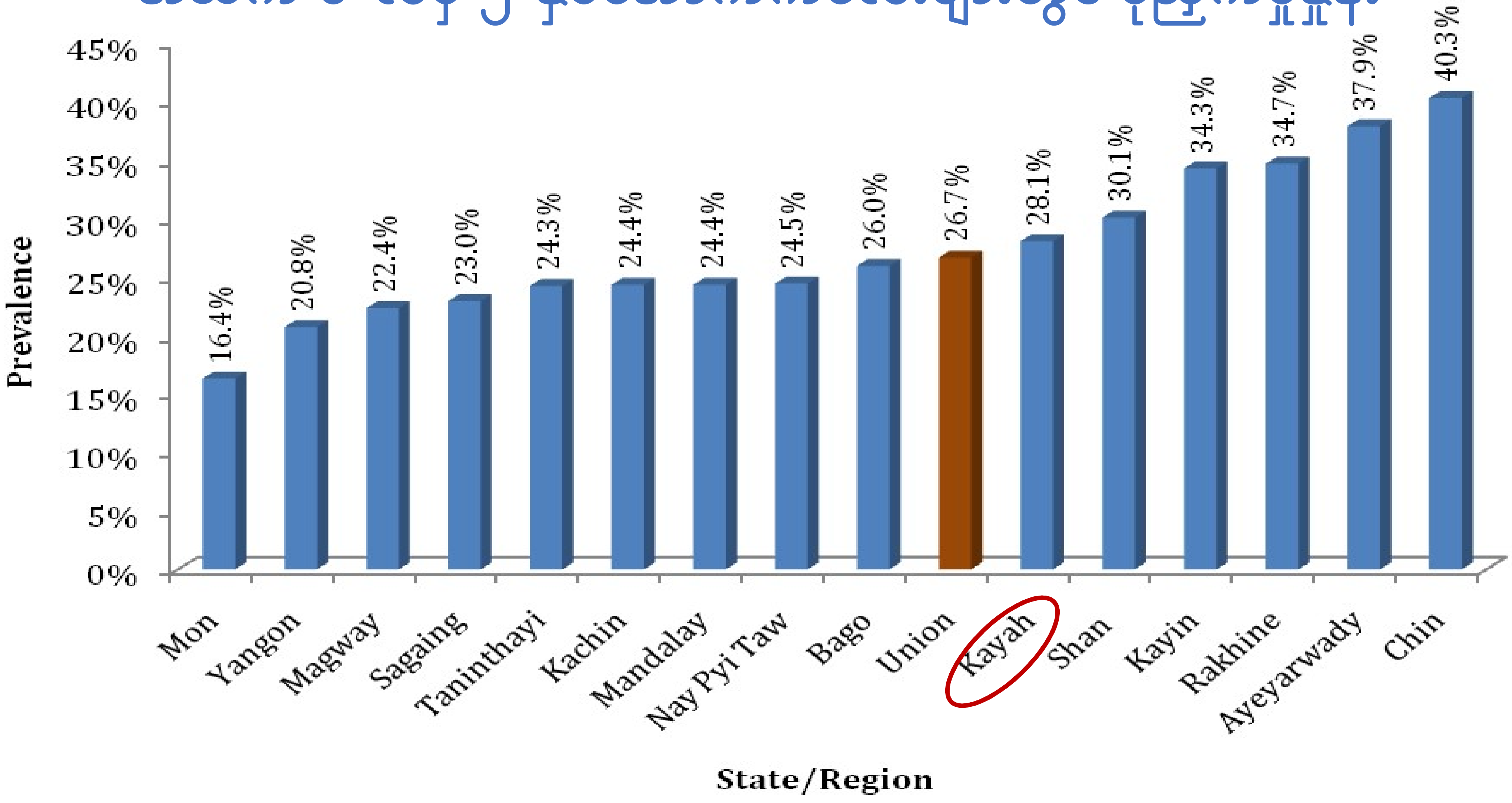

Source: မြန်မာနိုင်ငံအဏုအာဟာရနှင့်အစာစားသုံးမှုအခြေအနေလေ့လာရေးစစ်တမ်း (၂၀၁၇-၂၀၁၈)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်
အသက် ၆-လမှ ၅-နှစ်အောက်ကလေးများတွင် ပိန်လှီမှုနှုန်း

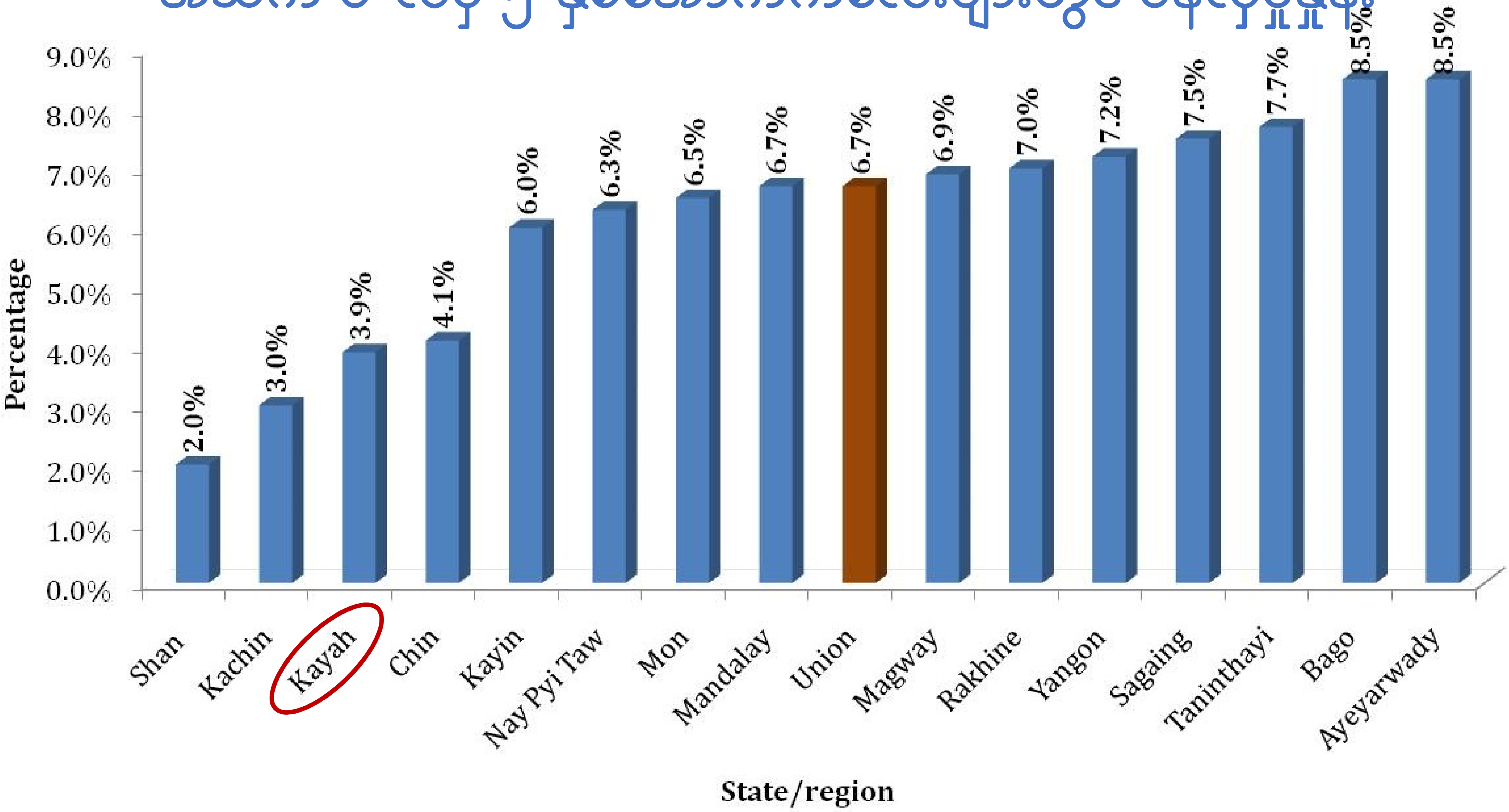

Source: မြန်မာနိုင်ငံအဟာရနှင့်အစာစားသုံးမှုအခြေအနေလေ့လာရေးစစ်တမ်း (၂၀၁၇-၂၀၁၈)

အသက်အုပ်စုအလိုက် သွေးအားနည်းရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်း

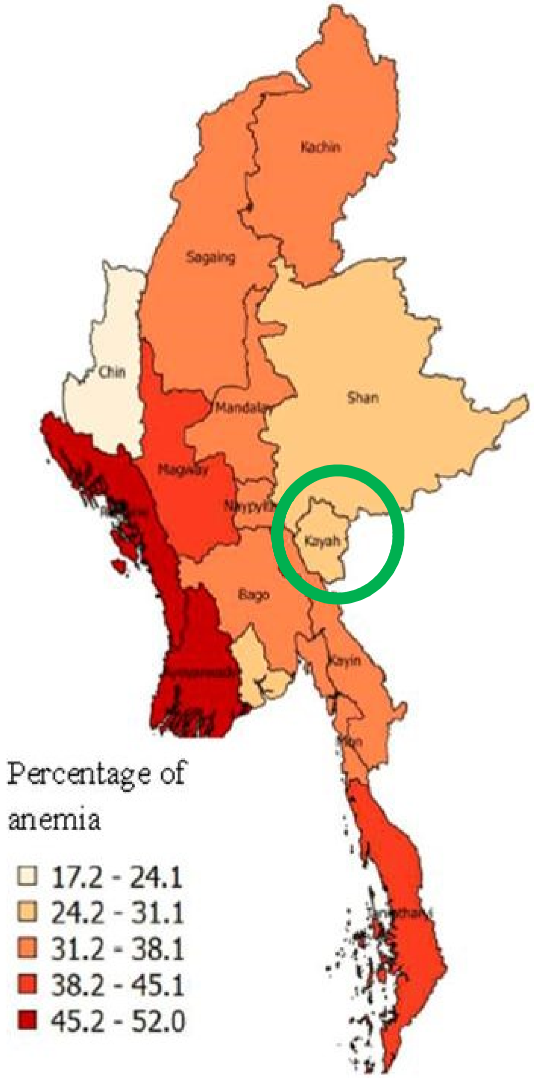

Children 6-59 months

Children 5-9 years

Girls 10-14 years

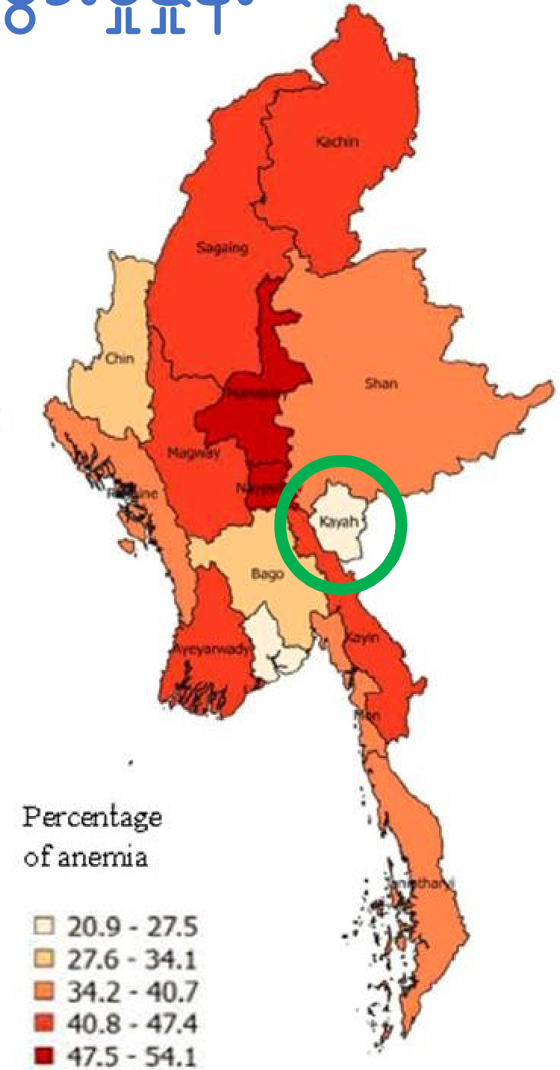

Pregnant women

Source: မြန်မာနိုင်ငံအဏုအာဟာရနှင့်အစာစားသုံးမှုအခြေအနေလေ့လာရေးစစ်တမ်း (၂၀၁၇-၂၀၁၈)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စုအဆင့်အိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှုအခြေအနေ

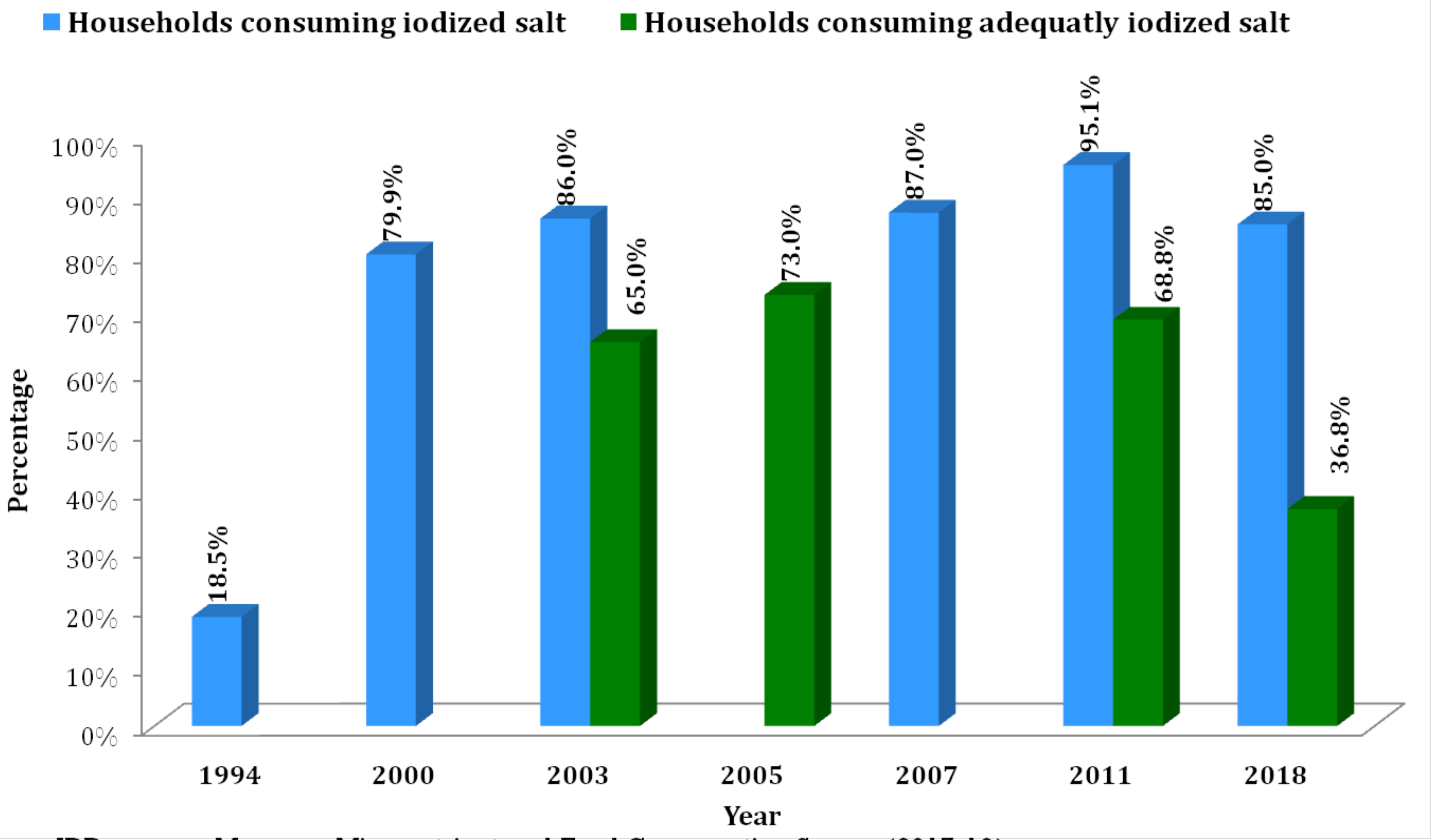

Source: IDD surveys, Myanmar Micronutrient and Food Consumption Survey (2017-18)

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်
အိမ်ထောင်စုအဆင့်တွင် စံမီအိုင်အိုဒင်းဆားစားသုံးမှုနှုန်း

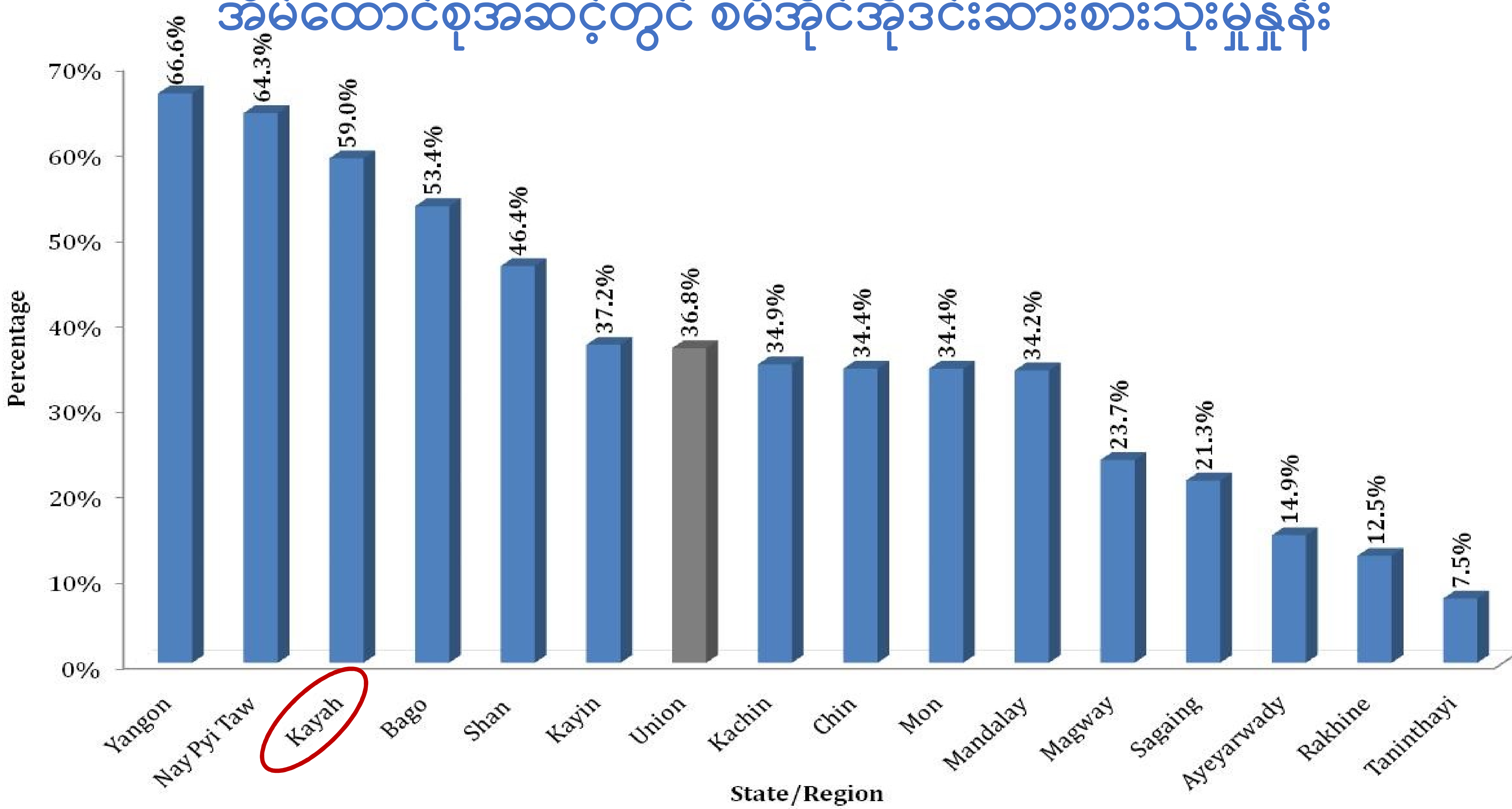

Source: မြန်မာနိုင်ငံအဏုအာဟာရနှင့်အစာစားသုံးမှုအခြေအနေလေ့လာရေးစစ်တမ်း (၂၀၁၇-၂၀၁၈)

Conceptual Framework of undernutrition

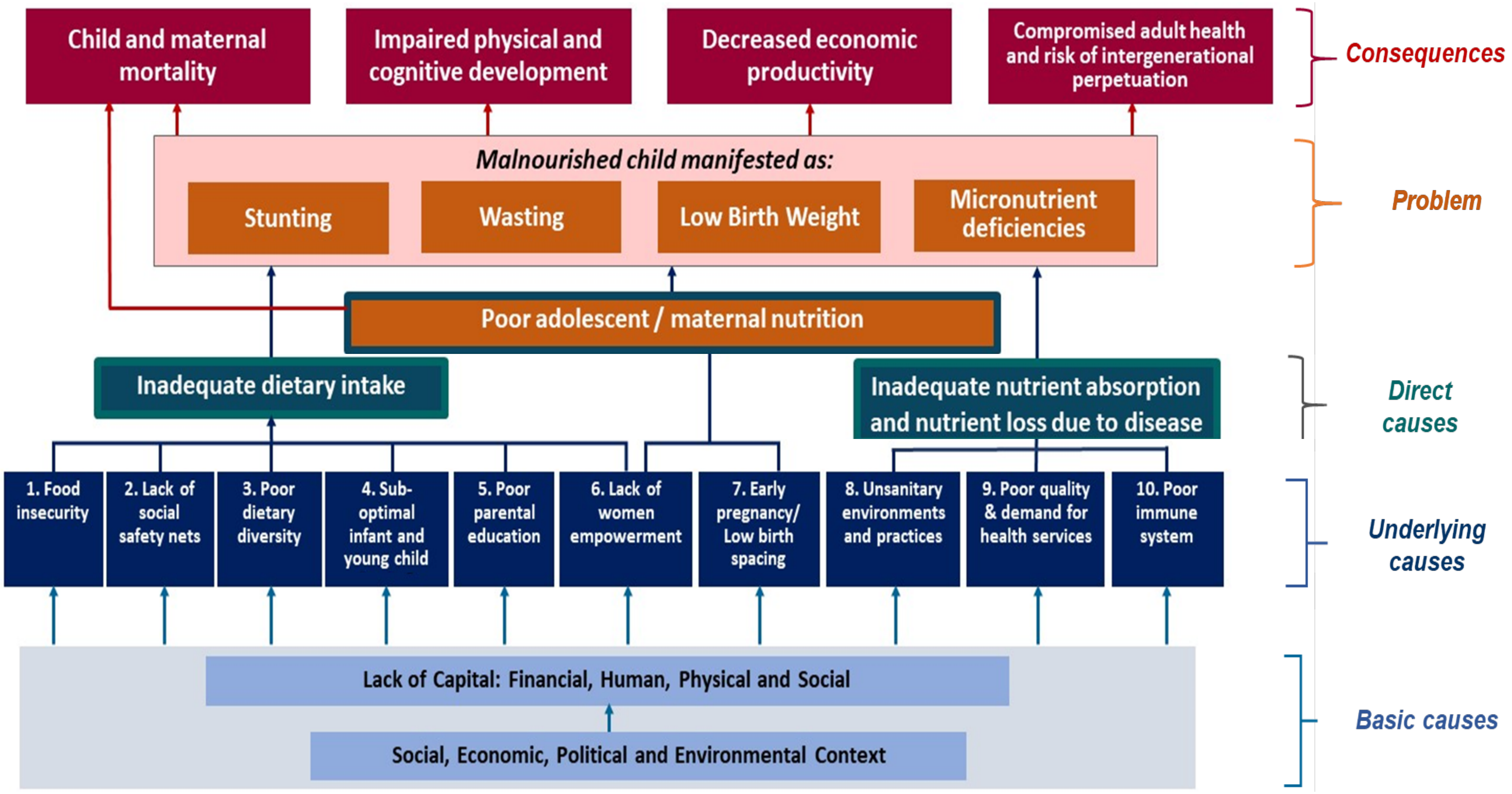

ကဏ္ဍပေါင်းစုံပါဝင်သောအမျိုးသားအာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ငါးနှစ်စီမံကိန်း
Multi-sectoral National Plan of Action on Nutrition (MS-NPAN)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

ကဏ္ဍပေါင်းစုံပါဝင်သောအမျိုးသားအာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ငါးနှစ်စီမံကိန်း

(MS-NPAN)

၂၀၁၈/၁၉ - ၂၀၂၂/၂၃

ကုန်ကျစရိတ်ခန့်မှန်းတွက်ချက်ပြီး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၈

Republic of the Union of Myanmar

MULTI-SECTORAL NATIONAL PLAN OF ACTION ON NUTRITION (MS-NPAN)

2018/19 – 2022/23

COSTED ACTION PLAN

DECEMBER 2018

MS-NPAN ၏ မျှော်မှန်းချက်နှင့် ပန်းတိုင်များ

Goal

- ❖ မြန်မာနိုင်ငံရှိ မိခင်များ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ အပျိုဖော်ဝင်အရွယ်မိန်းကလေးများတွင် အာဟာရပြဿနာများ အားလုံးကို လျှော့ချရန်

  (To reduce all forms of malnutrition in mothers, children and adolescent girls)

MS-NPAN ၏ မျှော်မှန်းချက်နှင့် ပန်းတိုင်များ

Targets

- ❖ ငါးနှစ်အောက်ကလေးများတွင် ပုညက်မှုနှုန်းကို (၂၀၁၅)ခုနှစ်တွင် ၂၉% ရှိရာမှ (၂၀၂၅)ခုနှစ်တွင် ၂၁% အထိ လျှော့ချရန်။
- ❖ ငါးနှစ်အောက်ကလေးများတွင် ပိန်လှီမှုနှုန်းကို (၂၀၁၅)ခုနှစ်တွင် ၇% ရှိရာမှ (၂၀၂၅) ခုနှစ်တွင် ၅% အောက်သို့လျှော့ချရန်။
- ❖ ငါးနှစ်အောက်ကလေးများတွင် သွေးအားနည်းရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို (၂၀၁၅)ခုနှစ်တွင် ၄၇.၈% ရှိရာမှ (၂၀၂၅) ခုနှစ်တွင် ၂၅%အထိလျှော့ချရန်။
- ❖ အသက် (၁၅)နှစ်မှ (၅၀)နှစ်အောက်အမျိုးသမီးများတွင် သွေးအားနည်းရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းကို (၂၀၁၅)ခုနှစ်တွင် ၄၆.၆% ရှိရာမှ (၂၀၂၅) ခုနှစ်တွင် ၂၅%အထိလျှော့ချရန်။
- ❖ အသက် (၁၅)နှစ်မှ (၅၀)နှစ်အောက်အမျိုးသမီးများတွင် ဆီးတွင်အိုင်အိုဒင်းစွန့်ထုတ်မှုကို ၁၀၀-၂၉၉ ug/L တွင် ရှိနေစေရန်။
- ❖ မွေးစကလေးကိုယ်အလေးချိန်မပြည့်သည့်ရာခိုင်နှုန်းကို (၂၀၁၅)ခုနှစ်တွင် ၈% ရှိရာမှ (၂၀၂၅)ခုနှစ်တွင် ၆% အောက်သို့လျှော့ချရန်။

Key Approach of MS-NPAN

Reduction in All Forms of Malnutrition in Mothers, Children and Adolescent Girls

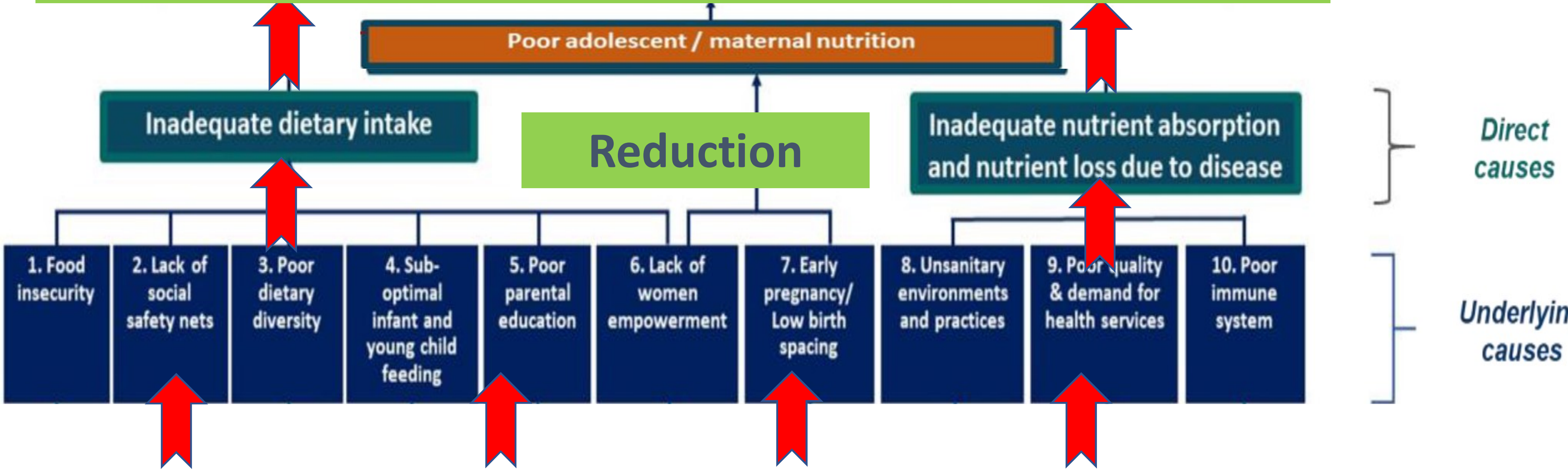

Convergence of Coordinated Interventions from Different Sectors

Key Approach of MS-NPAN

1. To strengthen ***multi-sectoral coordination*** in nutrition
2. To ***select a right package of essential nutrition-specific and nutrition-sensitive interventions***
3. To ***effectively implement*** the ***right package*** of interventions at the ***right scale*** in the prioritized areas

This will lead ***to reduction or elimination of the causes of malnutrition***

အစာအုပ်စုစုံလင်စွာစားသုံးစေရေးအတွက် ကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများ

ပညာရေးကဏ္ဍ

❖ ကျောင်းသူ/သားများတွင် အာဟာရနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော နေထိုင် စားသောက်မှုပုံစံကို ပညာပေးခြင်း၊

❖ မူလတန်းကလေးများတွင် အာဟာရပြည့်ဝသော ဒေသထွက်အစား အစာများ စားသုံးမှု မြင့်မားလာစေခြင်း၊

ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ

❖ မိခင်များ၊ ကလေးများ၊ အပျိုဖော်ဝင်မိန်းကလေးများတွင် သံဓာတ်နှင့် အဏုအာဟာရ ဆေးများတိုက်ကျွေးလွှမ်းခြုံမှု မြင့်မားလာစေခြင်း၊

❖ အာဟာရဓာတ်ဖြည့်စွက်ထားသော အစားအစာများ ရွေးချယ်စားသုံးမှု မြင့်မားလာ စေခြင်း၊

❖ အစာအုပ်စုစုံလင်စွာစားသုံးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုတွင်း အာဟာရအသိပညာ မြင့်တင်ခြင်း၊

လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကဏ္ဍ

❖ အမျိုးသမီးများနှင့်ကလေးများတွင် အာဟာရနှင့်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ခံယူခြင်း၏အကျိုးကျေးဇူးများကို သိမြင်လာစေခြင်း၊

❖ ECCD လုပ်ငန်းများအရှိန်အဟုန်မြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ

❖ အာဟာရပြည့်ဝသောအစာအုပ်စုမျိုးစုံလက်လှမ်းမီရရှိနိုင်မှု မြင့်မား လာစေခြင်း၊

မိခင်များ၊
ကလေးသူငယ်များ၊
အပျိုဖော်ဝင်
မိန်းကလေးများတွင်
အစာအုပ်စုစုံလင်စွာ
စားသုံးမှု
မြင့်မားလာခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသားအဆင့် ဦးဆောင်ကော်မတီ ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေး(First meeting of Steering Committee)

(၂၆-၁၁-၂၀၁၈)

ဦးဆောင်ကော်မတီ၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးမှ အကြံပြုချက်များ
(Recommendations from the 1st Meeting)

(၁) မြန်မာနိုင်ငံ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသားအဆင့် လုပ်ငန်းကော်မတီ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး အဆိုပြုအဖွဲ့ဝင်များနှင့် တာဝန်ဝတ္တရား များကို ပြင်ဆင်၍ အဆင့်ဆင့် တင်ပြရန်

(၂) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေး ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရန်

(၃) အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် နှစ်အလိုက်ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်မည့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို စစ်တမ်းအသီးသီး၏ တွေ့ရှိချက်များအပေါ် မူတည်၍ ပြန်လည် သုံးသပ်ပြင်ဆင်ရန်

(၄) ကဏ္ဍပေါင်းစုံပါဝင်သော အမျိုးသားအာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ငါးနှစ်စီမံကိန်း၏ ပထမ တစ်နှစ်တာကာလ လုပ်ငန်းများကို စတင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်

မြန်မာနိုင်ငံ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသားအဆင့် ဦးဆောင်ကော်မတီ ဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေး(Second meeting of Steering Committee)

မြန်မာနိုင်ငံ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသားအဆင့် ဦးဆောင်ကော်မတီ ဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေး(Second meeting of Steering Committee)

မြန်မာနိုင်ငံ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသားအဆင့် ဦးဆောင်ကော်မတီ ဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေး(Second meeting of Steering Committee)

မြန်မာနိုင်ငံ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှုမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသားအဆင့် ဦးဆောင်ကော်မတီ ဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေး(Second meeting of Steering Committee)

ဦးဆောင်ကော်မတီ၏ ဒုတိယအကြိမ် အစည်းအဝေးမှ အကြံပြုချက်များ
(Recommendations from the 2nd Meeting)

(က) အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ၊ လွှတ်တော်များမှ ပံ့ပိုးအလေးထားမှု ပိုမိုရရှိလာစေရေး လွှတ်တော်တွင်း၌ MS–NPAN နှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပရန်။

(ခ) ပြည်သူလူထုတွင်း အာဟာရပြည့်ဝသော ဒေသထွက်အစားအစာများကို ရွေးချယ် ဝယ်ယူစားသုံးတတ်သည့် အလေ့အကျင့်ကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာစေရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်

(ဂ) ဆရာ/ဆရာမများ၊ ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများမှတစ်ဆင့် ပြည်သူလူထုတွင်း အာဟာရအသိပညာ ဗဟုသုတများ ပြန့်ပွား၊ မြင့်မားလာစေရေး ကြိုးပန်းဆောင်ရွက်ရန်

(ဃ) ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာစံပြုအချက်အလက်များစာအုပ်တွင် အာဟာရဆိုင်ရာ အဓိက သော့ချက်သတင်းအချက်အလက်များ ပါဝင်စေရေး မွမ်းမံရေးဆွဲရန်။

ဦးဆောင်ကော်မတီ၏ ဒုတိယအကြိမ် အစည်းအဝေးမှ အကြံပြုချက်များ
(Recommendations from the 2nd Meeting)

(င) ကဏ္ဍပေါင်းစုံပါဝင်သော အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအား ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အာဟာရဌာနခွဲ၏ ဖွဲ့စည်းပုံမြှင့်တင်ရန်

(စ) လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေမှုကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမည့် Effective Monitoring and Evaluation System တစ်ခုတည်ဆောက်ရန်။

(ဆ) MCCT အစီအစဉ်တွင် ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းနှင့်အတူ ၂-နှစ်အောက်ကလေး အစာကျွေးခြင်းနှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးလုပ်ငန်းကို အားဖြည့်ဆောင်ရွက်ရန်

(ဇ) MS-NPAN ၏ ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ်များတွက်ချက်ရာတွင် အစိုးရဘဏ္ဍာနှစ်နှင့် တစ်သားတည်းဖြစ်စေရေး သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။

(ဈ) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့် အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသအစိုးရရန်ပုံငွေမှလည်း ပံ့ပိုးကူညီ ကျခံသုံးစွဲနိုင်ရေး တင်ပြဆောင်ရွက်ရန်။

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်တွင် MS-NPAN ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်း

- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များမှ တာဝန်ရှိသူများမှ ဦးဆောင်၍ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဗဟိုမှတာဝန်ရှိသူများနှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပံ့ပိုးကူညီရန်။
- MS-NPAN ၏ ပထမတစ်နှစ်တာကာလ (Inception phase) တွင် ကဏ္ဍ (၃) ရပ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါမည်-
  ၁. ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း (Intervention Prioritization)
  ၂. လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုစွမ်းရည်ကို အကဲဖြတ်ခြင်း (Capacity Assessment)
  ၃. စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းစနစ်ထူထောင်ခြင်း (M&E System Development)

Guidelines for 3 Streams of Work

Republic of the Union of Myanmar

Multi-sectoral National Plan of Action on Nutrition (MS-NPAN)

2018-2023

Guidelines for State/Regional Prioritization:

Intervention Prioritization

Republic of the Union of Myanmar

Multi-sectoral National Plan of Action on Nutrition (MS-NPAN)

2018-2023

Guidelines for State/Regional Planning:

Capacity Assessment

Republic of the Union of Myanmar

Multi-sectoral National Plan of Action on Nutrition (MS-NPAN)

2018 - 2023

Guidelines for State/Regional Planning:

Monitoring and Evaluation (M&E)

ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း

(Intervention Prioritization)

Intervention Prioritization

Different level of risks in different townships

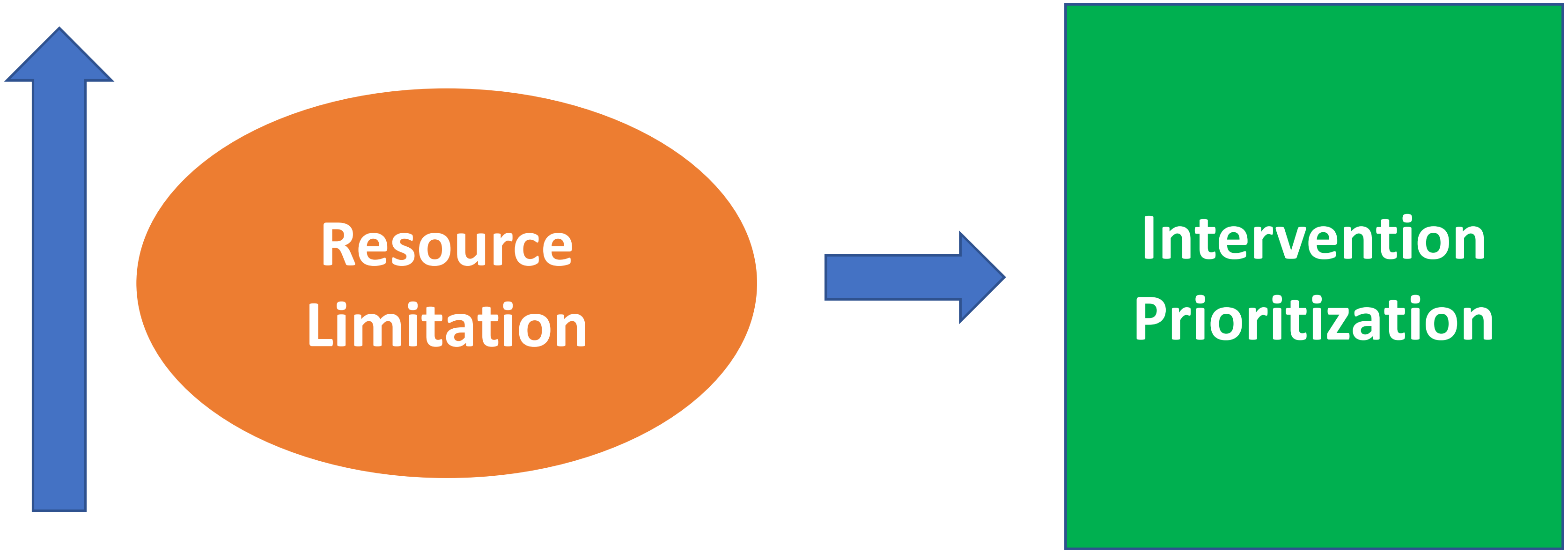

Distinct and unique social, economic, political and environment conditions in each township

Intervention Prioritization Process

Step 1: Populate the township level data

Step 2: Share the data with key stakeholders

Step 3: Review and validate township level data

Step 4: Identify high risk causes of poor nutrition

Step 5: Identify priority interventions based on high risk causes

Step 6: Validate the priority interventions with focal persons from Central Level and State/Region Level

Step 7: Determine scale of implementation for selected interventions

လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်
ဆောင်ရွက်နိုင်မှုစွမ်းရည်ကို အကဲဖြတ်ခြင်း
(Capacity Assessment)

Three Stages of the Capacity Assessment

Stage 1
Capacity
Assessment

July - August 2018

Coordination &
Governance

Union level

Stage 2
Capacity
Assessment

May 2019 – June 2020

Coordination, Governance
& Implementation Capacity

State/Region
level

Stage 3
Capacity
Building

Jan 2020 – Sep 2023

Coordination, Governance
& Implementation Capacity

ALL levels

Objectives of Stage 2 Capacity Assessment

Coordination/ Governance - To conduct a comprehensive assessment of current coordination mechanisms, operational structure and systems at State/Region level

Implementation - To recommend ways to strengthen operational capacity required for effective implementation of the MS-NPAN.

Scope of Assessment

Coordination/Governance

1. Multi-sectoral
2. Intra-sectoral
3. Coordination between Union and State/Region

Implementation

1. Human Resources
2. Financing
3. Training
4. M&E System
5. Infrastructure

စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းစနစ်ထူထောင်ခြင်း

(Monitoring and Evaluation System)

Purpose – Process Monitoring

- To assess ongoing implementation of interventions
- To determine whether targets are being reached
- To identify bottlenecks in effective delivery and programmatic adjustment
- To enhance transparency and accountability

Purpose – Review Coordination & Convergence

- To review coordination activities (e.g. joint planning meetings; joint work plans)
- To highlight inter-sectoral collaborations and linkage between interventions
- To identify challenges/bottlenecks for coordination (are they diminishing overtime?)
- To enhance joint reporting with joint results

Purpose – Evaluation

- To assess outcome and impact of the programme
- To check if logical framework assumptions made are valid
- To enhance transparency and accountability

Activities Dashboard (For demo only)

MoE: Revised MSNP M+E Framework - Activities Dashboard

1.1.1 Formation of child clubs

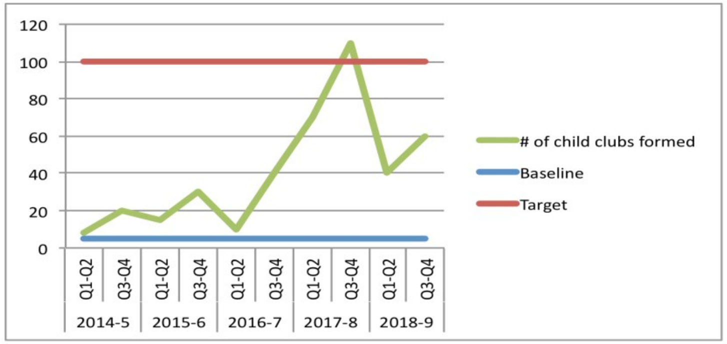

1.1.1.2 Training in life skills

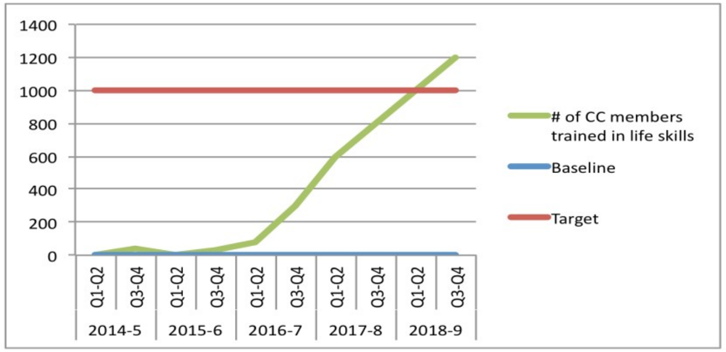

2.1.1.5 Conduct sessions to women/mothers at ECD and literacy classes

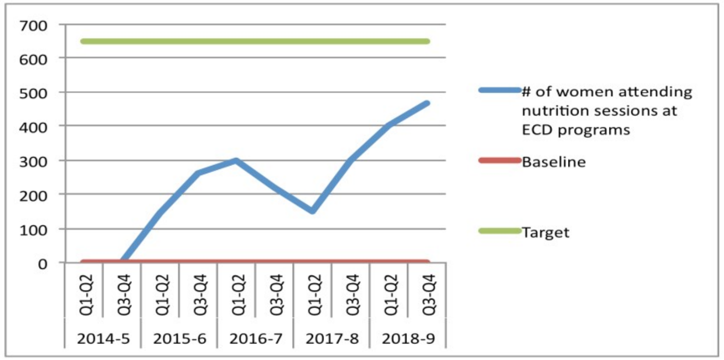

2.1.1 Development of training materials

- **Life skills related sources (Procedural Manual) updated**
- **Child Development Curricula integrated with school curricula**
- **Nutrition-related source book for parental education classes developed**
- **School meal programme for pre-primary and basic education developed**
- **Comprehensive training course and materials developed by NCED**

3.1.1 Provision of mid-day meal/school lunch and iron supplementation for disadvantaged children

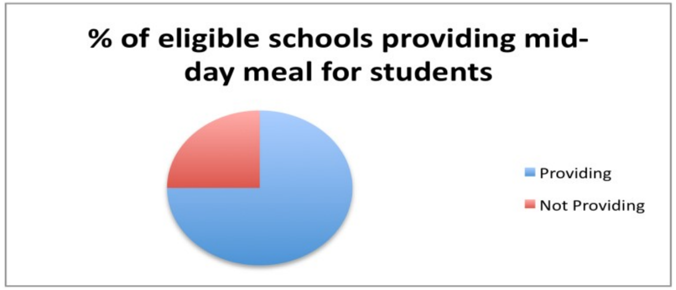

4.1.1 Teacher training, support and monitoring

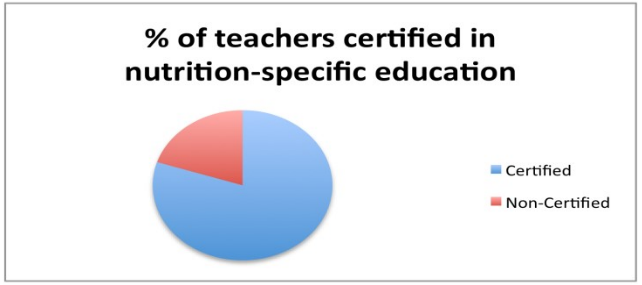

Pilot Planning in Ayeyarwady Region

- Ayeyarwady Region Planning Workshop (8-10 July 2019)
- Post-workshop Stakeholders Interview
- MoALI Planning Workshop with Township Stakeholders (23-24 September 2019)
- Verification at the Union Level

Multi-sectoral National Plan of Action on Nutrition (MS-NPAN)

2018– 2023

Ayeyarwady Region Implementation Plan

Preliminary

6 October 2019

State/Region Planning Timeline

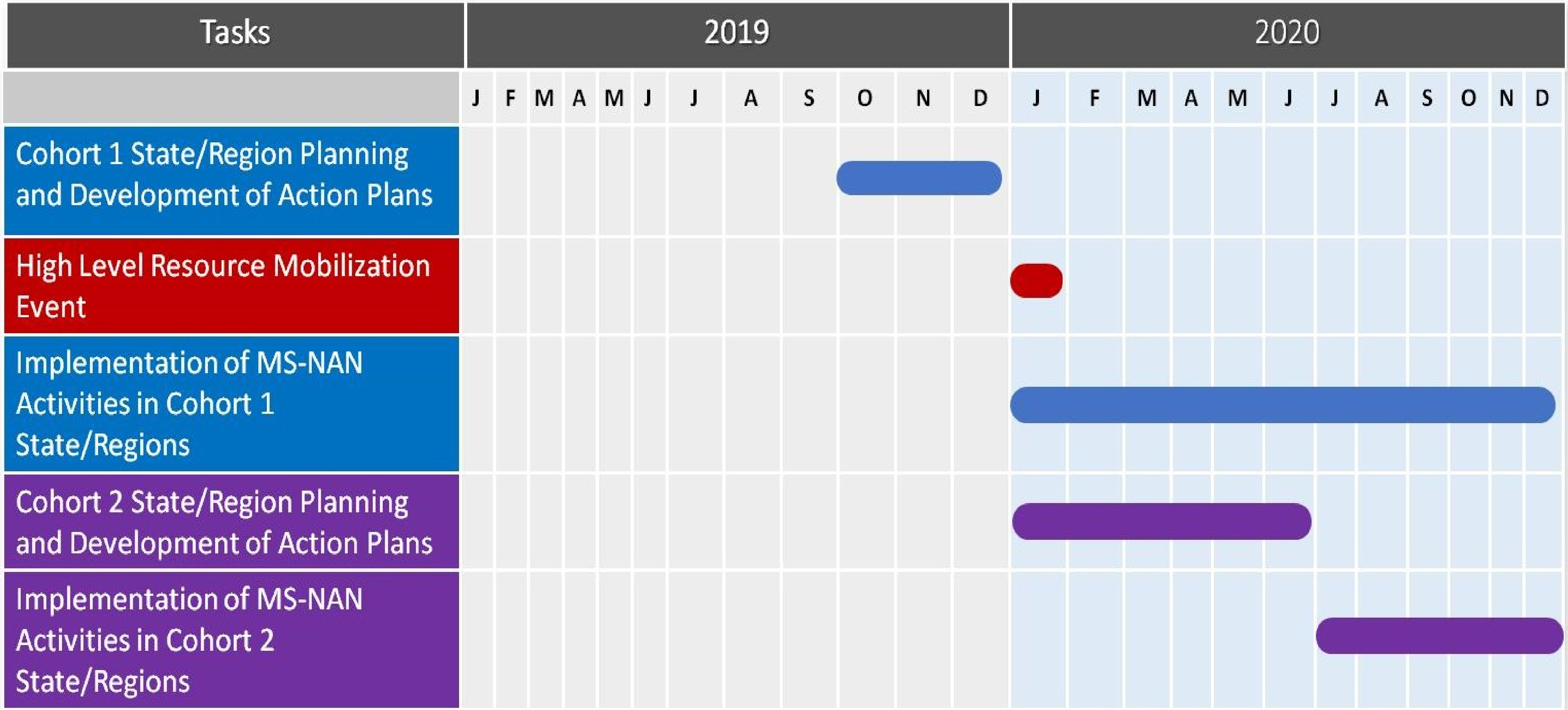

Cohort 1 State/Regions – Ayeyarwady, Rakhine, Chin, Kayin, Kayah, Shan State (South)

Cohort 2 – Remaining State/Regions

Thanks for Your Attention